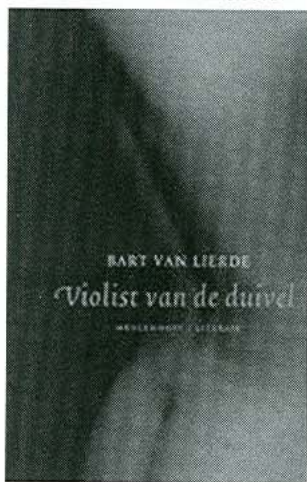

Bart van Lierde

Violist van de duivel.
Meulenhoff, Amsterdam, 2003, 272 p.

€ 18,50

Bart Van Lierde volgde een opleiding zang aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel.

Het is dus allerminst aan het toeval te wijten dat zijn debuutroman 'Violist van de duivel' in de muziekwereld gesitueerd is. Als Janos Szapinsky, die zijn lichamelijke mismaakt-
heid sublimeert door de gedrevenheid waar-

mee hij viool speelt, op zeker moment 'violist van de duivel' wordt genoemd, dan is het omdat hij op een zo eigen en originele manier de klanken tot leven wekt, dat het niets menselijks meer heeft. Aan dit thema van de zoektocht naar het wezen van de muziek en naar de relatie tussen muziek en maatschappelijke evolutie of zelfs revolutie, verbindt Van Lierde een historisch fresco dat de lezer terugvoert naar het begin van de negentiende eeuw. De adel moet lijdzaam toezien hoe de lagere klassen hun rechten komen opeisen. In dit klimaat van politieke onstabieleit, beheerst door een onstuitbare drang naar vernieu-

wing, moet ook de muziek nieuwe wegen gaan opzoeken. Janos Szapinsky legt het zo aan boord dat hij via dochter Marie de magische viool in handen krijgt die ooit werd gemaakt naar 'beeld en gelijkenis' van haar moeder. Hij begint een relatie met Marie, maar laat haar, eens de successen zich schijnbaar moeiteloos aaneenrijgen, achter met hun pasgeboren dochtertje Catherina. Janos leert via de adellijke Carolyne de perverse wereld kennen die achter de schermen van uiterlijk fatsoen, waar de adel zich zo op beroemt, tot leven komt. Samen met Carolyne en een andere violist, Heinrich, vlucht hij tijdens de politieke omwenteling naar Weimar en treedt er in dienst van de Duitse keurvorst. Op dit moment kantelt de roman, zij het niet steeds naar de goede kant: we vernemen nauwelijks nog iets over de gedrevenheid van de kunstenaar, maar des te meer over de amoureuze connecties tussen de verschillende protagonisten. Spijtig dat Van Lierde hier de strakke beheersing, die hij had weten aan te houden tot ruim over de helft van zijn roman, zomaar loslaat en de indruk wekt dat hij zijn verhaal zonedig de emotionele toer diende op te jagen. Voor het overige: de kunstenaarstypes die hij in zijn personages Janos, Heinrich en opera-componist Leichner heeft neergezet, blijven boeiend en overtuigend.

[Jooris van Hulle]

Vlaanderen april 2004